

Saksgang

Utval	Utv.saksnr.	Møtedato
Vestlandsrådet	4/26	15.april 2026

Vestlandsrådet - innspel frå fylkeskommunane til aktuelle samarbeidssaker

Forslag til vedtak

Vestlandsrådet ser at det føreligg lite eintydige innspel frå fylkeskommunane til konkretisering av aktuelle samarbeidssaker i Vestlandsrådet, innanfor det som er nedfelt i samarbeidsavtalen og den politiske plattformen til rådet.

Vestlandsrådet tek innspela frå fylkeskommunane til konkretisering av aktuelle samarbeidssaker til orientering.

Robert Rastad
fylkesdirektør

Thorbjørn Aarethun
seniorrådgjevar

Saksframlegget er godkjent elektronisk og har difor inga handskriven underskrift

Saksutgreiing

Bakgrunn for saka

Gjennom samarbeidsavtalen for Vestlandsrådet og den vedtekne politiske plattformen for rådet i perioden 2023-2027, er det nedfelt prioriterte områder for politisk samarbeid på tvers av fylkesgrenser i Vestlandsrådet. Felles utfordringer og spørsmål innanfor næring og samferdsel er to utpeikete områder for samarbeidet.

Samarbeidet i Vestlandsrådet har hovudsakleg tre hovedeformål:

1. Mobilisere og påvirke inn mot statlege prosessar og virkemiddelbruk.
2. Informasjonsdeling og læring på tvers av fylkesgrensene
3. Samordning av fylkeskommunal virkemiddelbruk og eigarskap i landsdelen

For å sikre god forankring av samarbeidet i Vestlandsrådet i dei tre fylkeskommunane, vart det i Vestlandsrådet AU, 21.01.26, vedteke følgjande;

«Vestlandsrådet AU ber om at sekretariatet utarbeider eit forslag til politisk sak som kan leggast fram for alle fylkesutvala, der det vert opna opp for politiske initiativ til konkrete saker og tema som kan løftast inn i Vestlandsrådet.»

Med bakgrunn av innspel frå dei tre fylkeskommunane vil Vestlandsrådet AU kunne foreslå saker og tema for vidare oppfølging i rådet.

Vedtak i dei tre samarbeidande fylkeskommunane

Saka som Vestlandsrådet AU inviterte til er sett på sakslista i fylkesutvalet i alle dei tre samarbeidande fylkeskommunane. Dei politiske vedtaka er referert under.

Rogaland fylkeskommune

Saka vart lagt fram for fylkesutvalet, 10.mars 2026, og det vart gjort følgjande vedtak:

Rogaland fylkeskommune mener at vestlandsrådet bør fokusere vidare på de sakene som er vedtatt i strategien for perioden 2024 – 2027, verdiskaping og sysselsetting samt samferdsel og kommunikasjoner. Av disse sakene bør Vestlandsrådet prioritere arbeidet for ferjefri E39 som har avgjørende betydning for økonomisk vekst, fremkommelighet, trafiksikkerhet og næringslivets konkuranseevne på Vestlandet.

Vestland fylkeskommune

Saka vart lagt fram for fylkesutvalet, 18.februar 2026, og det vart gjort følgjande vedtak:

Fylkesutvalet forslår at følgjande saker eller tema vert vurdert for vidare arbeid og oppfølging i Vestlandsrådet;

- Korleis fullføringsreforma gjer uheldige utslag for individuell tilrettelagt opplæring (ITO) og korleis vi kan arbeide med å endre lova til det beste for fylkeskommunane og mennesker med nedsatt funksjonsevne.

- Rekrutteringa og dimensjoneringa innanfor yrkesfaga, og særleg dei tekniske og maritime yrkesfaga. Fleire elevar vel yrkesfaglege utdanningar. Det er viktig, men skapar også nokon utfordringar.

- Etterslepet på fylkesvegane, behovet for rassikring og dei store utfordringane innanfor fergekaiar langs kysten.

- Korleis sikre betre rammevilkår for kysten, industrisamfunna og styrke samarbeidet i nordsjøbassenget. - Korleis arbeide vidare med grøn omstilling innanfor industrien.

- Fagskulane og samarbeid om best mogleg fagskuleutdanning for arbeids- og næringslivet i Vestland, særleg innanfor maritim næring.

- Vestlandet sin del i det nasjonale jubileet og markeringa av framveksten av demokratiet.

Grunngjeving:

I Samarbeidsavtalen for Vestlandsrådet interkommunalt råd står det at føremålet ma er å styrke landsdelen, både nasjonalt og internasjonalt, fremje politiske saker av felles interesse og ta initiativ til samarbeidsprosjekt på tvers av fylkesgrensene. I den politiske plattformen er dette i stor grad knytt til verdiskaping og sysselsetting og til samferdsle og kommunikasjonar.

Eg gjer likevel framlegg om at ein saman løftar fram demokratiutvikling, sett i lys av historien om korleis dette vaks fram i middelalderen, og der våre fylke langs vestlandskysten var svært sentrale.

For Vestland fylkeskommune sin del gjeld dette særleg Gulatinget, som etter midten av 900-talet var eit regionting for Sunnmøre og til og med Agder. (Setesdal og Valdres/Hallingdal kom til i Landslova i 1274). Tinget på Moster med innføring av kristenretten og Bergen (Holmen) som politisk og administrativt senter er dei viktigaste, saman med Gulatinget.

Men mange andre stader langs kysten er sentrale på denne tid; Hafrsfjord, Avaldsnes, Fitjar, Tysnes, Seim, Svanøy, Selje for å nemne nokon.

Vi er inne i ei nasjonal markering av utviklinga av demokratiet, der både Landslova, knytt til Bergen, og Kristenretten, knytt til Moster, vart markert i 2024, samt ei markering på Gulatinget, der både kristenretten og Landslova vart tatt inn). Tre tema vert særleg løfta fram; Rettsstat, Ytringsfridom og Demokrati i ei uroleig verd.

Åra med markeringar er tenkt avslutt i 2030 med markering knytt til Stiklestad. I Hurdalsplattformen sier regjeringen at den skal «sørgje for at 1000-årsjubileet for slaget på Stiklestad blir ei nasjonal markering. Stiklestad Nasjonale Kultursenter skal vere navet i jubileet». Eg meiner det bør vere av interesse både historisk, men også gjennom å tilrettelegge for reiseliv og kulturarbeidsplassar, at Vestlandet vurderer korleis ein fremmar landsdelen sin plass i utviklinga av Norge.

Legg ved sak på NRK der fylkesordførar Askeland meiner «staten er meir oppteken av å feira drapet på Olav den Heilage» medan jubileet på Moster fekk «småpengar». <https://www.nrk.no/vestland/moster-amfi-i-pengetrobbel--fylkesordforar-skuldar-staten-for-aprioritere-eit-drap-pa-stiklestad-1.17680662>

- Problemstilling i sak: 30/26 - Kunnskapsgrunnlag for ferjekaiar knytt til 2030-anbod, med etterslep på vedlikehald og oppfylling av nye krav til ferje og ferjekaier, og korleis fylkeskommunane er kompensert for oppdatert krav til ferjer, og regelverk til utforming av kai.

- Setja fokus på rammevilkåra for olje- og gassnæringa, herunder leverandørindustrien langs kysten.

Møre og Romsdal fylkeskommune

Saka vart lagt fram for fylkesutvalet, 23.februar 2026, og det vart gjort følgjande vedtak:

1. Fylkesutvalet viser til Vestlandsrådet si politiske plattform og rolle som regionalpolitisk samarbeidsorgan for Vestlandet. Samla sett utgjer Vestlandet eit nasjonalt tyngdepunkt for verdiskaping og busetjing, der Vestlandsrådet kan legge til rette for regional kunnskapsdeling og bidra til å påvirke nasjonale rammevilkår for vidare utvikling og omstilling.

2. Fylkesutvalet forslår at følgjande saker eller tema vert vurdert for vidare arbeid og oppfølging i Vestlandsrådet:

- *Samferdsel*
- *Næring*

Konklusjon

Fylkesdirektøren ser at det føreligg lite eintydige innspel til konkretisering av aktuelle samarbeidssaker i Vestlandsrådet, innanfor det som er nedfelt i samarbeidsavtalen og den politiske plattformen til rådet.

Med desse vedtaka finn fylkesdirektøren derfor ikkje grunnlag for å foreslå nye aktuelle samarbeidssaker for Vestlandsrådet.

Fylkesdirektøren vil derfor be om at Vestlandsrådet tek stilling til eventuelt nye samarbeidssaker med grunnlag i innspela, eller tek innspela til orientering.